

[Starcke.]

sag, nemlig Jordmonopolet. Saa vidt jeg kan se, har nemlig alle disse fire Partier, mit eget altsaa medregnet, taget en positiv Stilling dertil, derigennem at de har erklæret sig som Tilhængere af en Grundskyldspolitik, og den logiske Konsekvens af det, der siges i Bemærkningerne til Lovforslaget, maa være, at denne Politik bliver taget op nu, snart og for Alvor.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg takker Ordførerne for de i mange Henseender velvillige Udtalelser, de har fremsat. Men der er en enkelt Bemærkning, jeg gerne vil gøre i Anledning af en Udtalelse, der fremkom fra det ærede Medlem Hr. Bundvad. Det ærede Medlem brugte atter det Udtryk, at det var et Forslag om *tvungen* Voldgift. Jeg vil gerne sige, at det er ikke et Forslag om tvungen Voldgift, det er et Forslag om, naar den Situation er inde, hvor Arbejdere og Arbejdsgivere ikke selv formaar at løse den Opgave, som det er deres Pligt at løse, nemlig at skabe Overenskomst om Arbejdsforholdene her i Landet, og Regeringen og Folketinget i Fællesskab derefter erkender, at den Kamp, der nu vil komme, vil være af en saa omfattende Karakter, at overvældende Samfundsinteresse derved udsættes for Fare — det er et Forslag om, at der da i Forvejen skal være tilrettelagt en Ordning, hvorefter uvildige Mænd paa Grundlag af de foreliggende faktiske Forhold kan træffe en Afgørelse i Stedet for, at Staten, som det er Tilfældet nu og har været det gennem de sidste 16 Aar, i disse Tilfælde først skal til at begynde at overveje, hvad der nu skal gøres. I de fleste Tilfælde falder man jo tilbage paa, at der ikke er andet at gøre end at træffe Afgørelsen i Overensstemmelse med Forligsmandens Forslag, som slet ikke er udarbejdet ud fra, hvad der i og for sig produktionsmæssigt og socialt set er rigtigt, men ud fra, hvor Mulighederne for at opnaa et Forlig ligger. Det er denne lille Digression, jeg gerne vilde gøre. Det er ikke et Forslag, der gaar ud paa at sige, at under alle Omstændigheder træder en Voldgift i Virksomhed. Det er ikke en tvungen Voldgift, men det er en Vej, som man kan gaa, naar den Situation foreligger, som vi Gang paa Gang har staaet over for gennem de sidste 16 Aar.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Bundvad om, at der synes i vort Samfund i Øjeblikket i alle Kredse, baade inden for Arbejdernes og Arbejdsgivernes Kredse, at

være en spirende Forstaaelse af Nødvendigheden af, at Samarbejdet mellem Parterne kommer ind under nye Former. Det er en af de glædelige Ting, man kan iagttage ved vor folkelige Udvikling, navnlig gennem den sidste halve Menneskealder, at der er kommet en helt anden Erkendelse, en helt anden Forstaaelse af, at det nu engang er den samlede Produktions Størrelse, der giver Samfundet dets Rigdom og derigennem ogsaa giver Muligheden for det størst mulige Udbytte for Arbejderne. Det er denne Forstaaelse, der har vundet saa umaadeligt Terræn i vore Broderlande Norge og Sverige, saa vi endogsaa kan sige i dette Øjeblik, at det i egentlig Forstand er en nordisk Linie, vi følger, naar vi nu her gaar til Forsøg paa at finde frem ogsaa i Danmark til en ny Samarbejdets Aand paa disse Omraader.

Til det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen skal jeg blot sige, at alle de Spørgsmaal, han nævnte som værende af Betydning i Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere ud i Fremtiden, indgaar blandt de Spørgsmaal, som en Nyorientering paa disse Omraader skal omfatte, og det er jo slet ikke Hensigten her i Dag at føre en Diskussion om det Resultat, som denne Kommission maatte komme til i sit Arbejde, men derimod at føre en Diskussion om, hvorvidt man vil være med til at gøre det Forsøg, som Nedsættelsen af denne Kommission er Udtryk for.

Saa skal jeg i øvrigt sige til det ærede Medlem med Henblik paa de Udtalelser, han fremsatte angaaende selve Problemet Voldgift, at han jo kan have sin Mening om Sagen; til Gengæld har jeg den ganske bestemte Overbevisning, at danske Arbejdere i Almindelighed aldeles ikke ønsker indført en statslig Ordning af Produktionslivet, hvorunder Arbejdskonflikter ikke tillades, men hvorunder det er Statsmagten alene, der paa Forhaand træffer Afgørelsen om Arbejdsbetingelserne. Jeg føler mig overbevist om, at det Ideal, som det ærede Medlem gaar rundt med, hvorefter Arbejderne simpelt hen kommer til at afgive deres Frihed til Staten, slet ikke er danske Arbejders Ideal.

Saa har jeg blot til det ærede Medlem Hr. Starcke at sige, at jeg er ganske enig med ham i hans almindelige Betragtning om, at den største Opgave, der overhovedet foreligger i et Samfund, er at fjerne, hvad han kalder Monopoler og Særrettigheder. Men det er jo egentlig en Opgave, som foreligger paa alle de Omraader, vi i øvrigt beskæftiger os med, og det er ikke det, der er